

دانشگاه علوم پزشکی
خدمات بهداشتی درمانی تبریز

سلامت مادران: مطالعه شاخص های چندگانه سلامت و جمعیت (MIDHS) ۱۳۹۴

تهیه کننده:

مرکز تحقیقات مدیریت

خدمات بهداشتی درمانی تبریز

زمستان ۱۳۹۶

پژوهشگاه مدیریت سلامت و ارتقای آیین

گزاره برگ سلامت مادران: سیمای استان

مطالعه شاخصهای چندگانه سلامت و جمعیت (MIDHS)¹ ۱۳۹۴

در پاسخ به نیازهای جدی در زمینه تامین گزارشهای مورد نیاز تعهدات اهداف هزاره، تامین شاخصهای عدالت و مولفه های اجتماعی سلامت و برنامه ریزی های منطقه ای، ملی و استانی، مطالعه شاخصهای چندگانه سلامت و جمعیت (MIDHS) بصورت دوره ای در کشور اجرا می شود، در این مطالعه بسیاری از شاخص های رفاهی، اقتصادی-اجتماعی، باروری، پوشش خدمات سلامت کودکان و مادران، مرگ و میرکودکان، میزان دانش مردم در زمینه بیماری های مهم از جمله ایدز و ... تعیین می گردد. اطلاعات حاصل از این مطالعه به عنوان پایه ای برای برنامه ریزی های نظام سلامت در طی سال ها مورد استفاده قرار گرفته است. در رابطه با سلامت زنان در مطالعه سال ۱۳۹۴ زنان گروه سنی ۱۵ الی ۵۴ سال مورد بررسی قرار گرفتند. این مطالعه با همت موسسه ملی تحقیقات سلامت و از مرحله طراحی تا اجرا با همکاری مرکزآمار ایران و معاونت بهداشت وزارت بهداشت اجرا شد.

¹Multiple Indicators Demographic and Health Survey

روش کار

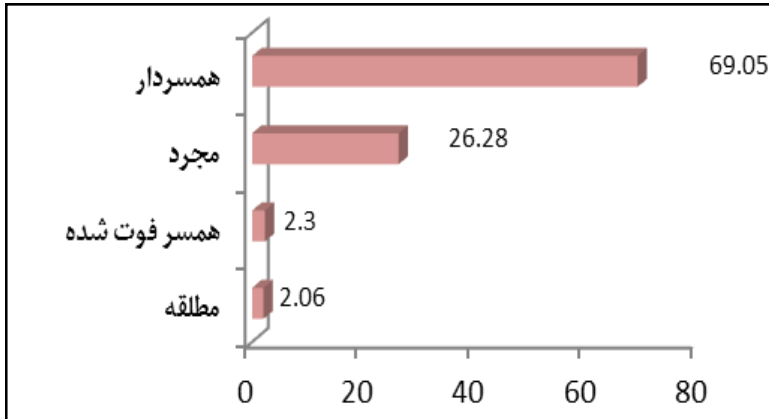
این مطالعه یک آمارگیری مقطعی در سطح خانوار بود که به صورت پیمایش ملی انجام شد. زمان تقویمی مطالعه به مدت ۱۲ ماه از اسفند ۱۳۹۳ الی بهمن ۱۳۹۴ بود. واحد آماری این مطالعه را یک خانوار معمولی ساکن در سال ۱۳۹۴ تشکیل می داد. پرسشنامه ها برای پرسش در مورد ویژگی های خانوارها، زنان، مردان و کودکان زیر پنج سال از طریق مراجعه حضوری به محل سکونت خانوارهای نمونه تکمیل شدند و مصاحبه با سرپرست خانوار برای پرسشنامه خانوار و سپس با تک تک اعضای خانوار برای سایر پرسشنامه ها انجام شد. اطلاعات مربوط به کودکان یا افرادی که به دلیل بیماری قادر به پاسخگویی نبودند، از مادر یا مراقب آنها گردآوری شد.

در این مطالعه، از روش نمونه گیری احتمالی چند مرحله ای با طبقه بندی استفاده شد. پس از انتخاب خوشه های نمونه، در هر یک از خوشه های نمونه، تعداد ثابتی خانوار به صورت تصادفی انتخاب شدند که با مصاحبه حضوری با اعضای خانوار، اطلاعات مربوط به آنها جمع آوری شد.

در ادامه گزیده ای از نتایج این مطالعه در خصوص مراقبت مادرانی که در دو سال قبل از مطالعه زایمان نوزاد زنده داشته اند ارائه می گردد.

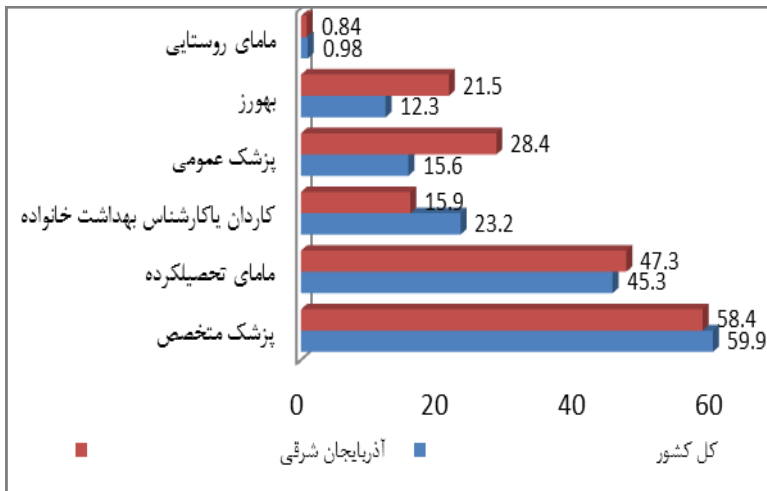
حجم نمونه

۳۵,۰۰۰ نفر از زنان ۱۵ الی ۵۴ سال مورد بررسی قرار گرفتند.

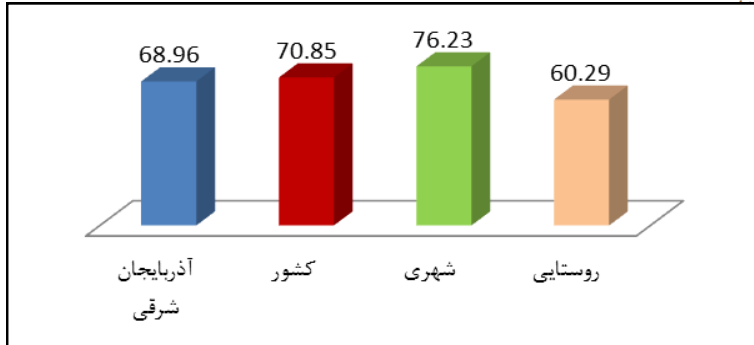
نمودار ۱: زنان ۱۵-۵۴ سال شرکت کننده در مطالعه برحسب وضعیت تاهل-

مطالعه MIDHS1394

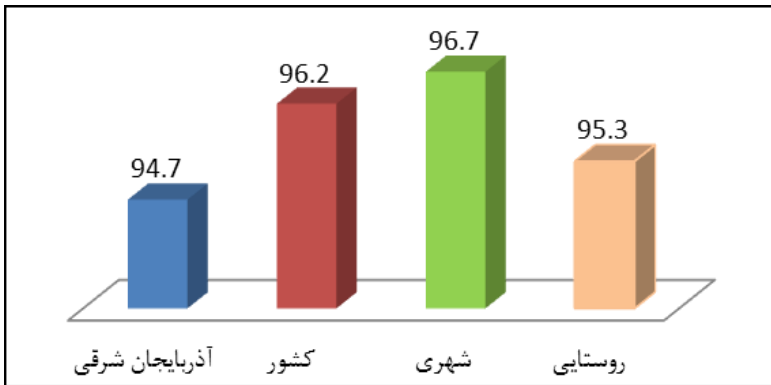
نمودار ۲: درصد زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه به تفکیک ارائه کنندگان

مراقبت دوران بارداری - مطالعه MIDHS1394

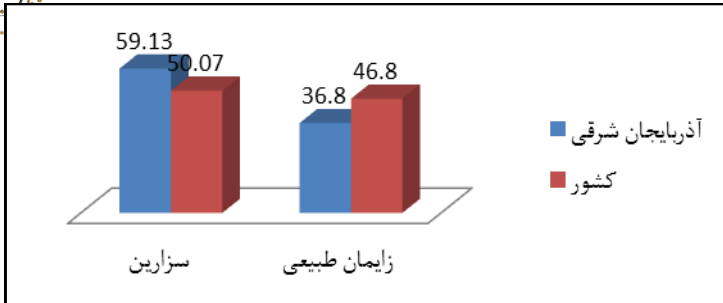
نمودار ۳: درصد زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه که در دوران بارداری حداقل ۶ بار مراقبت شده اند، مطالعه MIDHS1394

۶۹٪ از زنان در دوران بارداری حداقل ۶ بار مراقبت دریافت کرده اند.

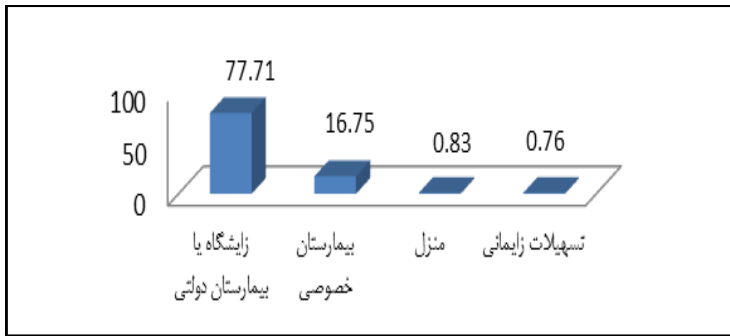
نمودار ۴: درصد زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه که در مراکز دولتی یا خصوصی زایمان کرده اند، مطالعه MIDHS1394

۹۵٪ زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه در مراکز دولتی یا خصوصی زایمان کرده اند.

نمودار ۵: درصد زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه به تفکیک روش زایمان، مطالعه MIDHS1394

۶۰٪ زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه به روش سزارین زایمان کرده اند.

نمودار ۶: درصد زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه به تفکیک محل زایمان، مطالعه MIDHS1394

۷۸٪ زنان زایمان کرده در دو سال قبل از مطالعه در زایشگاهها یا بیمارستانهای دولتی زایمان کرده اند.

گزیده ای از نتایج شاخص های چندگانه سلامت و جمعیت ۱۳۹۴

سلامت مادران: سیما استان

دریافت مراقبتهای دوران بارداری

٪ ۹۴

دریافت مراقبت دوران بارداری از پزشک متخصص

٪ ۶۰

حداقل ۶ بار مراقبت دوران بارداری

٪ ۷۰

زایمان به کمک مراقب دوره دیده یا تحصیلکرده

٪ ۹۶

زایمان در بیمارستانهای دولتی

٪ ۷۸

زایمان به روش سزارین

٪ ۶۰

زایمان در مراکز بهداشتی درمانی

٪ ۹۵

۹۴ درصد از زنان زایمان کرده در دوسال قبل از مطالعه، مراقبت‌های دوران بارداری را از یک مراقب دوره دیده یا تحصیلکرده دریافت کرده اند؛

۶۰ درصد از زنان زایمان کرده در دوسال قبل از مطالعه، مراقبت‌های دوران بارداری را از یک پزشک متخصص دریافت کرده اند؛

۷۰ درصد از زنان زایمان کرده در دوسال قبل از مطالعه، حداقل ۶ بار مراقبت دوران بارداری دریافت کرده اند؛

۹۶ درصد از زنان زایمان کرده در دوسال قبل از مطالعه، زایمان خود را با کمک یک مراقب دوره دیده یا تحصیلکرده انجام داده اند؛

بیشترین زایمان انجام گرفته در دوسال قبل از مطالعه در بیمارستانهای دولتی بوده است؛

۶۰ درصد از زنان زایمان کرده در دوسال قبل از مطالعه، به روش سزارین زایمان کرده اند؛

۹۵ درصد از زنان زایمان کرده در دوسال قبل از مطالعه در مراکز دولتی یا خصوصی زایمان کرده اند.

مطالعه
شاخص های چندگانه

سلامت و جمعیت در ایران

شماره ۱۳۹۴

IrMIDHS

I.R. Iran Multiple-Indicator
Demographic and
Health Survey 2015